

OLE & PEDER ØDEGAARD AS AVD BYGG ANLEGG
Lilleborgeveien 18 (JE)
1655 Sellebakk

Saksbehandler:
Anne Stine Zakariassen

Endelig inspeksjonsrapport - Borge pukkverk avfallsdeponi Kontrollnummer: 2021.531.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Jeanette Syvertsen (Norsk Gjenvinning m³
AS (NGm3) – drifts- og miljøsjef)

Andre deltagere fra virksomheten:

Alexandra Isabel Sveinsen Treimo (NGm3-
Miljø- og HMSK-rådgiver)
Ingrid Bjørdal (daglig leder NGm3)
Jon L. Andresen (daglig leder Ole & Peder
Ødegaard AS (OPØ))

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Anne Stine Zakariassen (kontrollør)

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo
og Viken:*

Hedvig Sterri (saksbehandler)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Borge pukkverk avfallsdeponi den 02.02.2021. Rapporten ble sendt ut den 1.3.2021, og NGm3 ga tilbakemelding på at de ønsket å tydeliggjøre tekst skrevet inn under kapittel 8 «Andre forhold». Tekstforslaget er delvis tatt til følge og rapporten er nå å anse som endelig.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 1 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- OPØs avgrensning av deponiets nedbørsfelt har mangler

Anmerkninger:

- OPØs opplæring i avvikssystemet kan forbedres
- OPØs årsaksanalyse ved håndtering av avvik kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

9. mars 2021	Anne Stine Zakariassen	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Fredrikstad kommune
- Miljødirektoratet
- Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: OLE & PEDER ØDEGAARD AS AVD BYGG ANLEGG	
Organisasjonsnr.: 973247697	Eies av: 951798924
Bransjenr. (NACE-kode): 43.990 - Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	

Kontrollert enhet

Navn: Borge pukkverk avfallsdeponi	Anleggsnr.: 3004.0179.01
Kommune: Fredrikstad	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Deponi for ordinært avfall	
Tillatelse gitt: 7. februar 2012	Sist endret: 16. desember 2020

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Borge pukkverk avfalldeponi fikk tillatelse fra Fylkesmannen i Østfold til å drifte «ordinært deponi» i 2012. Tillatelsen ble i 2015 endret til å gjelde «våtdeponi-alunskifer». Alt nedbørsvann skal «samdeponeres» med massene og det skal derfor ikke være utslipp av sigevann fra deponiet. Skulle det oppstå sigevann skulle det føres til kommunalt nett knyttet til Frevar Øra avløpsanlegg. Sigevannet skal luftes og renses i sedimentasjonstank før påslipp.

I mars 2020 søkte NGm3 på vegne av OPØ både Statsforvalteren og Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) om midlertidig tillatelse til utslipp av rensed sigevann på grunn av at nedbørsmengder har ført til høy vannstand i Borge pukkverk deponi, og at det ikke var mulig å ytterligere avskjære nedbørsfeltet.

Virksomheten sendte Statsforvalteren oppdatert avslutningsplan for våtdeponiet i juni 2020. Statsforvalteren fattet den 9.9.2020 vedtak om endring i tillatelsens punkt 2, 4 og 5 slik at rensed sigevann over en periode kan slippes til Moumbekken og videre til Glomma. Endringsvedtaket ble påklaget av blant annet OPØ, da fastsatte utslippskrav ikke ville kunne overholdes. Statsforvalteren imøtekom klagen og endret tillatelsen den 16.12.2020.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll - avvikshåndtering
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Borge pukkverk avfallsdeponi plikter snarest å rette opp avvik beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Borge pukkverk avfallsdeponi **innen 15.04.2021** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Anne Stine Zakariassen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 2. februar 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Borge pukkverk avfallsdeponi bli ilagt et gebyr på kr 27 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

OPØs avgrensning av deponiets nedbørsfelt har mangler

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Borge pukkverk avfallsdeponi, datert 7.2.2012 med siste endringer 19.12.2020 (tillatelsen), punkt 3.4.1 og 3.4.2.

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen punkt 3.4.1 skal det sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering. Tilførsel av rent vann i deponiet skal ikke overskride den vannmengden som er nødvendig for å opprettholde nødvendig vannspeil over deponerte masser. I tillatelsen punkt 3.4.2 er det spesifisert at «nedbør som faller innenfor det aktive deponiområdet skal tilbakeholdes i deponiet». Dersom vannmengden overskrider behovet for rent vann, skal det overskytende vannet behandles som sigevann.

Under tilsynet kom det fram at virksomheten hadde gjort seg noen tanker rundt å begrense åpent deponiareal (tak o.l.), men at dette vanskelig lot seg gjennomføre. Hele deponiarealet er bygget opp som en åpen celle.

Det er falt så mye nedbør innenfor det aktive deponiarealet at vannspeilet i deponiet står høyere enn sidetettingen (membran) til deponiet – og deponivannet renner dermed over membrankanten og over til drensvannet på utsiden av membranen. Tilførsel av rent vann i deponiet overskrider den vannmengden som er nødvendig for å opprettholde nødvendig vannspeil over deponerte masser. Vannet blir dermed ikke tilbakeholdt innenfor bunn- og sidemembran i deponiet slik tillatelsen krever.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

OPØs opplæring i avvikssystemet kan forbedres

Kommentarer:

Virksomheten har etablert «Prosedyre for registrering og behandling av hendelser». Prosedyren er informativ og definisjonene på ulike hendelsestyper omfatter også «nesten-uhell».

Det opplyses også under tilsynet at det arrangeres egne HMSK-dager hvor avvikshåndtering kan være tema. Sist HMSK dag var i 2019 hvor tema var Beredskapsøvelse. Det er ikke fastsatt noe rutine for når HMSK – dager arrangeres. Kompetanseplanene til de ansatte var heller ikke oppdatert med hensyn til opplæring i avvikssystemet. Dette bør forbedres slik at det er systematisk opplæring i bruk av avvikssystemet.

Anmerkning 2

OPØs årsaksanalyse ved håndtering av avvik kan forbedres

Kommentarer:

Ved vurdering av avvik må man stille seg spørsmål om hvorfor det gikk galt. Man må finne den egentlige bakenforliggende grunnen til at hendelsen skjedde, og ikke bare den faktiske hendelsen dette resulterte i.

I følge OPØ og NGm3 var problemet «at det var for mye vann og at det rant over». Følgende avviksmelding ble sendt Statsforvalteren den 7.1.2021 «I en periode i juli og august 2020 har Ole & Peder Ødegaard AS (OPØ) pumpet deponivann kontrollert over i dreinsvannet da vannstanden i deponiet ble så høy at det var i ferd med å renne over membrankanten. Dette var et strakstiltak som var i tråd med de tiltak og redegjørelser som er sendt til miljømyndighetene, og som vi for øvrig mener ikke har hatt noen negativ konsekvens på miljøet.»

Under tilsynet kom det også fram at i tidligere miljørisikovurdering (15.05.2019) var konsekvensen (i tillegg til sannsynligheten) for utslipp av vann til ytre miljø vurdert som lav - og dermed risikoen - slik at det ikke var lagt vekt på å iverksette ytterligere tiltak. Ifølge virksomheten var tanken bak konsekvensgrad «vann over membran»: dreinsvannet blir mottaker, og det blir i gropa. Vurdering av konsekvensgrad for utslipp til ytre miljø bør klargjøres/forbedres. Endring av klima var heller ikke tatt inn i miljørisikovurderingen. Selv om det i eksisterende rutine var krav om oppdatering av miljørisikovurderingen minst 1 gang pr år var dette ikke utført.

Den konkrete avviksmeldingen sendt Statsforvalteren den 7.1.2021 vil bli håndtert som egen sak hos Statsforvalteren.

8. Andre forhold

OPØs håndtering av sigevann i juli 2020 var ikke etter den gang gjeldene utslippstillatelse. Ifølge pkt 3.4.3 i tillatelse som var gjeldene da deponivannet rant over membrankant i juli 2020 (Tillatelse etter forurensningsloven for Borge pukkverk avfallsdeponi, datert 7.2.2012 med endring av 22.10.2018), skulle sigevann føres til kommunalt nett knyttet til Frevar Øra avløpsanlegg. Sigevannet skulle luftes og renses i sedimentasjonstank før påslipp.

Virksomheten har ikke etablert noen sigevannsløsning til kommunalt nett. Det var i 2015 søkt om påslippstillatelse til kommunalt nett, men denne ble avslått av Fredrikstad kommune på grunn av overbelastning/forurensning av slam/radionuklider. Det ble

sommeren 2019 søkt Statsforvalteren om tillatelse til etablering av et tørrdeponi over våtdeponiet på Borge. Grunnet behov for suppleringer av søknaden (ref. avklaringsmøte 13.03.20), så NGm3 behov for en midlertidig utslippstillatelse til Moumbekken i påvente av Statsforvalteren sin behandling av omsøkte tørrdeponi. NGm3 søkte derfor på vegne av OPØ den 26.03.2020 Statsforvalteren om en midlertidig tillatelse til utslipp av rensset sigevann til Moumbekken.

Det blir opplyst på tilsynet at det er pumpet ca. 1400 m³ rensset sigevann til Moumbekken etter at endret tillatelse ble gitt og at utslippet ligger innenfor grenseverdier og akseptgrenser i gjeldene tillatelse.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#)
- [Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#)
- [Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren](#)

10. Informasjon til virksomheten

I tillegg til lenkene til regelverk i kap 8 er dette linker til nyttig informasjon:

- <https://www.miljodirektoratet.no/naringsliv/avfall/>
- <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/avfall/avfallshandtering/deponering-av-avfall/>
- <https://www.norskeutslipp.no/>